

Galícia i Euskadi, capital Madrid

Les campanyes electorals del País Basc i Galícia
a la premsa de Barcelona i Madrid

Autora: Laia Altarriba i Piguillem

mèdia.cat
observatori crític dels mitjans

ÍNDIX

Introducció	pàg. 3
Període de l'estudi	pàg. 4
Conclusions	pàg. 6
Comparativa en el tractament de la campanya basca i gallega als mitjans catalans i espanyols	pàg. 8
Intensitat de la cobertura de les campanyes electorals basca i gallega	pàg. 8
Diferències entre el cobriment de les eleccions basques i el de les gallegues ...	pàg. 9
Principals marcs territorials d'enfocament de les peces	pàg. 10
Protagonistes dels titulars	pàg. 11
Presència del conflicte nacional basc	pàg. 16
Presència de temes lingüístics en campanya	pàg. 20

INTRODUCCIÓ

El **25 de setembre de 2016** es van celebrar dues **eleccions autonòmiques** a l'Estat espanyol: al Parlament de la **Comunitat Autònoma Basca** i al de **Galícia**. En tots dos casos la campanya va arrencar el divendres 9 de setembre i es va allargar dues setmanes.

Als comicis bascos hi van concórrer catorze candidatures, sis de les quals amb possibilitats d'obtenir escons: EAJ-PNB, EH Bildu, PSE-EE-PSOE, PP, Elkarrekin Podemos i Ciudadanos. Pel que fa a Galícia, hi van concórrer fins a divuit candidatures, de les quals només cinc tenien la possibilitat d'entrar al Parlament: PP, PSdG, En Marea, BNG i Ciudadanos.

Finalment, van obtenir representació a les respectives cambres autonòmiques totes les formacions amb possibilitats excepte Ciudadanos, que va quedar fora de l'hemicicle en tots dos casos. A Galícia el guanyador va ser el PP, que va repetir majoria absoluta amb Alberto Nuñez Feijoo liderant la formació; i a Euskadi el PNB d'Iñigo Urkullu va ser el clar vencedor. Tant les eleccions basques com gallegues van estar marcades especialment per la política espanyola, ja que es van fer en un moment en què el govern central estava en funcions a l'espera de les possibilitat de conformació d'un nou executiu central o de la convocatòria de noves eleccions.

Des de Mèdia.cat ens vam preguntar **quin havia estat el seguiment que havien fet els mitjans de comunicació catalans d'aquestes campanyes electorals, i si ho havien enfocat de manera diferent dels mitjans amb seu a Madrid**. També ens vam preguntar especialment **com havien cobert les informacions relacionades amb el conflicte nacional basc** i les propostes polítiques dels partits en campanya per afrontar-lo i avançar. Una de les altres preguntes que ens vam formular és **com havia influït la política espanyola en el desenvolupament de la campanya**.

La resposta d'aquelles preguntes és l'estudi que us presentem, que ha analitzat la cobertura informativa que van fer sis mitjans catalans (tres diaris en paper i tres digitals) i sis d'àmbit estatal (també tres en paper i tres digitals) de les dues campanyes electorals.

Mitjans analitzats

Per fer l'estudi hem analitzat el tractament que van fer de la campanya sis mitjans catalans i sis amb seu a Madrid. En tots dos casos, hem estudiat els tres diaris en paper amb més compradors i els tres diaris que únicament tenen versió digital amb més usuaris únics. La font per saber els que tenen més impacte és l'OJD actualitzada a setembre de 2016).

Els tres diaris catalans en paper amb més compradors:

	DIFUSIÓ DIÀRIA - OJD
La Vanguardia	122.334
El Periódico	85.303
El Punt Avui	23.306

Els tres diaris catalans digitals amb més visites:

	USUARIS ÚNICS MENSUALS - OJD
Nació Digital	2.429.550
Vilaweb	1.576.750
Món.cat	1.556.329

Els tres diaris estatals en paper amb més compradors:

	DIFUSIÓ DIÀRIA - OJD
El País	210.034
El Mundo	116.657
ABC	100.844

Els tres diaris estatals digitals amb més visites:

	USUARIS ÚNICS MENSUALS - OJD
El Economista	11.818.037
Publico.es	10.605.956
ElEspañol.com	8.685.845

Període de l'estudi

El període analitzat són els dies que van durar les dues campanyes electorals. A més, hi hem afegit el dia previ a l'arrencada de la campanya, ja que es van fer públics sondejos sobre el possible resultat de tots dos comicis; i també hi hem afegit el dia de reflexió i el mateix dia que els electors van concórrer a les urnes, ja que era tema central per molts rotatius.

L'anàlisi dels digitals l'hem començat un dia abans que l'anàlisi dels de paper, ja que del resultat dels sondejos els mitjans d'internet en van informar el dijous 8 i els de paper no ho van fer fins el divendres 9, el primer dia de campanya. Com que la voluntat era estudiar el mateix nombre de dies pels diaris en paper i pels digitals, el darrer dia d'anàlisi dels digitals ha estat el dissabte 24 i el dels diaris en paper el diumenge 25, el dia dels comicis.

En tots els casos, el seguiment és sobre 17 dies seguits de setembre.

D'aquesta manera, el període de l'anàlisi ha estat el següent:

- **Diaris en paper: del 9 al 25 de setembre**
- **Diaris digitals: del 8 al 24 de setembre**

CONCLUSIONS

Les principals conclusions que hem extret de l'anàlisi de la cobertura de les campanyes electorals d'Euskadi i Galícia són les següents:

- **Per informar-se cal llegir diaris de Madrid.** Els mitjans d'àmbit estatal han informat molt més intensivament de les dues campanyes que no pas els catalans: hi han dedicat més del doble de peces informatives (314 els estatals versus 139 el catalans). Això també ha succeït a nivell de portades, ja que les eleccions han sortit a 16 primeres pàgines dels diaris en paper de Madrid i només en 5 dels catalans [pàg. 8].
- **El País Basc, molt més cobert que Galícia.** La campanya basca ha estat molt més seguida (47,9% de les peces) que la campanya gallega (36,2% de les peces). Un 15,9% de les peces informaven alhora de les dues campanyes. La proporció encara és més accentuada en el cas dels diaris catalans, ja que han publicat el doble o més del doble de notícies sobre Euskadi que no pas sobre Galícia [pàg. 9].
- **El tema principal continua sent Espanya:** La irrupció de l'actualitat política espanyola a les dues campanyes ha estat rellevant, ja que gairebé un terç de les peces té un marc d'enfocament estatal. És a dir, que el tema principal de què parlen té a veure amb la política espanyola; sobretot es tracta de declaracions fetes per representants polítics espanyols en actes de la campanya sobre temes lligats a l'actualitat estatal [pàg. 10].
- **PP i PSOE monopolitzen els focus:** Els dos partits que més apareixen als titulars són el PP (en un 10% dels titulars) i el PSOE (12,8% de les peces si li sumem les sigles autonòmiques) [pàg. 11].
- **Ciudadanos, sobrerepresentat:** Tot i que el partit d'Albert Rivera era la primera vegada que es presentava a Euskadi i a Galícia, ha estat la quarta formació amb més presència als titulars (especialment als mitjans espanyols). Crida l'atenció que hi té més protagonisme que Podemos, un partit amb força més diputats a l'Estat i amb major arrelament tant a Euskadi com a Galícia [pàg. 11].
- **El PNB, protagonista al País Basc:** A Euskadi, el PNB, el partit que ja estava governant, apareix en molts més titulars que la resta, en una relació desigual respecte als resultats obtinguts als comicis de 2012. Pel que fa a la campanya basca, onze dels titulars fan referència a ETA, especialment a mitjans estatals [pàg. 11].
- **Per a la premsa catalana a Galícia només hi ha PP:** La cobertura de les eleccions gallegues se centra especialment en el PP, que ja governava amb majoria absoluta. És sorprenent que de la resta de formacions, gairebé cap mitjà català en parli als titulars (l'extrem és En Marea, que no apareix a cap titular de cap diari català) [pàg. 11].
- **Feijóo més mediàtic que Urkullu:** La persona que protagonitza més titulars és Alberto Nuñez Feijóo, el president galleg i cap de llista del PP. En canvi, el president basc i candidat del PNB, Íñigo Urkullu, apareix poc més de la meitat dels cops que Feijóo [pàg. 14].

- **Rajoy i Sánchez, els altres protagonistes:** En la línia de la forta presència de notícies en clau espanyola durant la cobertura de la campanya, no sorprèn que Mariano Rajoy i Pedro Sánchez siguin la segona i tercera persona que més presència tenen als titulars. Cal destacar que arriba al punt que **Mariano Rajoy és qui ocupa més titulars a la premsa catalana**, seguit d'Urkullu i més enrere de Feijóo i Sánchez [pàg. 14].
- **La resta de candidats, oblidats als diaris catalans:** Pel que fa a la resta de candidats que es van presentar als comicis bascos i gallecs, els diaris catalans gairebé no els han fet sortir als titulars, a excepció d'Arnaldo Otegi (tot i que fins i tot el líder de Sortu, que no es va poder presentar, surt més a diaris estatals que a catalans). En canvi, els titulars dels diaris de Madrid han estat més plurals [pàg. 14].
- **El conflicte basc ja no és notícia:** El conflicte nacional basc no resolt, que ha estat protagonista durant decennis de la política a Euskal Herria, té poca presència a les notícies que cobreixen la campanya electoral. I a més, ens tornem a trobar que hi dediquen més atenció els mitjans estatals que no pas els catalans: en els catalans només apareix al 16,44% de les notícies sobre Euskadi, mentre que als estatals apareix al 22,92% de les peces [pàg. 16].
- **Com s'informa del conflicte? Neutralitat a la premsa catalana i negativitat a la madrilenya:** Trobem diferència en la manera de parlar del conflicte basc a la premsa catalana i a la basca. I és que els mitjans catalans ho aborden des d'una perspectiva majoritàriament neutra. En canvi, la meitat de les peces als mitjans estatals parlen del conflicte des de connotacions negatives i criminalitzadores de les demandes nacionals basques [pàg. 16].
- **Les llengües pròpies, absents:** Del que han informat molt poc els mitjans ha estat de les propostes i situació de la llengua basca i de la llengua gallega. En aquest cas, però, qui més n'ha parlat són els mitjans catalans. Només una peça se centra en la salut de l'euskera, mentre que la resta es refereixen a temes polèmics relacionats amb l'ús en campanya del basc o del gallec [pàg. 20].

COMPARATIVA EN EL TRACTAMENT DE LA CAMPANYA BASCA I GALLEGA ALS MITJANS CATALANS I ESPANYOLS

1. La premsa de Madrid molt més intensa que la de Barcelona

Intensitat de la cobertura de les campanyes electorals basca i gallega

<i>Diari</i>	<i>Número de peces</i>	<i>Número de portades</i>	<i>Número de dies</i>
La Vanguardia	50	3	17
El Periódico	22	2	9
El Punt Avui	10	0	7
Nació Digital	8	-	7
Vilaweb	26	-	14
Món.cat	23	-	10
	Total: 139 Mitjana: 23,16 peces	Total: 5	Mitjana: 10,6 dies
El País	87	8	17
El Mundo	47	6	17
ABC	66	2	17
El Economista	18	-	12
Público.es	42	-	14
El Español	54	-	16
	Total: 314 Mitjana: 52,33 peces	Total: 16	Mitjana: 15,5 dies
TOTAL	453		

Els mitjans d'àmbit estatal han dedicat 314 peces a informar sobre les campanyes basca i gallega, mentre que els catalans només n'hi han dedicat 139. Això significa que, del total de peces analitzades, dos terços són de la premsa espanyola i només un terç de la catalana. De mitjana, els primers han publicat 52,33 notícies, mentre que els segons s'han quedat en 23,16 peces. Més dades: mentre que els diaris en paper i digitals catalans no han arribat a fer 30 peces cap d'ells (a excepció de La Vanguardia, que n'ha fet 50), tots els mitjans estatals n'han fet més de 40 (excepte El Economista, que s'ha quedat només amb 18).

A banda, també veiem que **els mitjans en paper han fet un seguiment més intensiu de les campanyes electorals autonòmiques d'Euskadi i Galícia que no pas els mitjans que són únicament digitals.** Mentre que la premsa tradicional hi ha destinat 47 peces informatives de mitjana, els mitjans d'internet n'hi han dedicat 28,5 de mitjana.

També mostra aquest major seguiment el fet que quatre dels sis diaris en paper van informar cada dia d'una o de totes dues campanyes. Pel que fa als digitals, el seguiment ha estat menys regular, tot i que la meitat n'han parlat la major part dels dies.

Pel que fa específicament als diaris en paper, molts d'ells han informat de les eleccions a la portada, tot i que hi ha grans diferències i, novament, trobem que les eleccions basques i gallegues figuren en més portades de diaris estatals que no pas catalans. El diari que n'ha fet una cobertura més exhaustiva ha estat El País (87 peces informatives), seguit de l'ABC (66 peces) i del digital El Español (54 peces). A l'altre extrem trobem el Nació Digital (8 peces) i El Punt Avui (10 peces).

2. El País Basc interessa molt més que Galícia

Diferències entre la cobertura de les eleccions basques i la de les gallegues

<i>Diari</i>	<i>Peces Euskadi</i>	<i>Peces Galícia</i>	<i>Peces compartides</i>
La Vanguardia	25	17	8
El Periódico	11	4	7
El Punt Avui	6	2	2
Nació Digital	2	3	3
Vilaweb	18	4	4
Món.cat	11	10	2
<i>TOTAL CATALANS</i>	73	40	26
El País	45	31	11
El Mundo	22	18	7
ABC	28	26	12
El Economista	5	6	7
Público.es	18	21	3
El Español	26	22	6
<i>TOTAL ESTATALS</i>	144	124	46
TOTAL	217	164	72

Del total de 453 peces informatives que els mitjans estudiats han dedicat a fer seguiment de les campanyes pels comicis autonòmics a Euskadi i Galícia, el 47,9% eren peces que estaven fetes únicament en el marc de la campanya d'Euskadi, el 36,2% estaven emmarcades en la campanya gallega i el 15,9% eren peces que informaven de totes dues campanyes.

Això significa que **pràcticament la meitat de les informacions tenien com a marc únic la campanya basca, mentre que la campanya gallega a ocupat molt menys espai. A banda, hi ha un número rellevant d'informacions que parlen alhora de les dues campanyes.**

En aquest cas, no hi ha canvis significatius en el tractament que fan d'una campanya o altra els mitjans catalans o estatals, ja que hi ha diversitat en tots dos àmbits.

3. El marc estatal es menja els nacionals basc i gallec

Principals marcs territorials d'enfocament de les peces

<i>Diari</i>	<i>Basc</i>	<i>Gallec</i>	<i>Basc / gallec</i>	<i>Estatat</i>	<i>Català</i>	<i>Català i altres</i>	<i>Altres</i>
La Vanguardia	14	7	3	19	1	4	2
El Periódico	5	2	3	10	0	2	0
El Punt Avui	4	1	1	4	0	0	0
Nació Digital	2	2	1	2	0	1	0
Vilaweb	6	4	1	4	9	1	1
Món.cat	8	8	1	4	1	0	1
TOTAL CATALANS	39	24	10	43	11	8	4
El País	33	21	2	25	0	3	3
El Mundo	16	14	3	13	0	1	0
ABC	21	19	5	18	0	1	2
El Economista	5	3	1	9	0	0	0
Público.es	11	11	1	13	0	1	5
El Español	18	18	3	14	1	0	0
TOTAL ESTATALS	104	86	15	92	1	6	10
TOTAL	143	110	25	135	12	14	14

Hi ha tres marcs territorials principals de referència de les notícies sobre les campanyes electorals basca i gallega: un terç de les peces estan fetes amb el marc basc, una quarta part estan fetes amb el marc gallec i **gairebé una altra tercera part tenen un marc estatal**.

Que les peces tinguin marc estatal significa que el tema principal de què parlen té a veure amb la política espanyola; sobretot es tracta de declaracions fetes per representants polítics espanyols en actes de la campanya basca o gallega, però que no tenen res a veure amb la realitat on són sinó que estan lligades a l'actualitat estatal.

Si comparem entre mitjans digitals i en paper, veiem que els digitals (tant catalans com estatals) dediquen pràcticament el mateix nombre de peces a la campanya basca que a la gallega. En canvi, als diaris en paper hi ha un major decantament cap a informar de les eleccions basques; i **els diaris en paper catalans arriben al punt que han publicat el doble**

o més del doble de notícies sobre Euskadi que no pas sobre Galícia.

Pel que fa a les notícies que tenen marc basc i gallec alhora, en són molt poques: només el 5,5%. Diem que en són poques perquè fins a un 36,5% de les peces estaven emmarcades en la campanya basca i gallega. Aquesta diferència s'explica pel fet que **moltes de les notícies que parlen de tots dos comicis ho fan des d'un punt de vista de la política espanyola.**

Un aspecte rellevant és que **el 5,7% de les notícies té un marc català**, ja sigui com a marc principal únic o compartit amb la perspectiva basca o gallega. Principalment succeeix en notícies en què representants polítics catalans han anat a fer campanya electoral a Euskadi o Galícia. Aquest tractament el trobem sobretot en mitjans catalans (el que més és el digital Vilaweb), però la majoria de mitjans estatals també han dedicat alguna peça a la presència de polítics catalans a les campanyes.

A banda, hi ha algunes poques peces (el 3%) que combinen el marc gallec i estatal o el marc basc i estatal.

4. PP, PSOE Rajoy i Feijóo copen els titulars

Protagonistes dels titulars

Als titulars sempre hi ha algun organisme, persona o territori que protagonitza l'acció. Ens hem fixat en els protagonismes als titulars.

Hi ha diversos casos: amb un únic protagonista o amb diversos. Els hem recollit tots, encara que en algunes ocasions n'hi hagi algun que tingui més pes que la resta, ja que era complex reflexar el matís.

4.1. TERRITORIS

Normalment els protagonistes dels titulars són persones o formacions polítiques. Però hi ha ocasions en què el protagonisme recau en aspectes més amplis i és per això que diem que el protagonisme és d'un territori.

Per exemple, ens referim a titulars com aquests: "Escala Galícia", "Envellir en pau" o "Euskadi viu la nostàlgia del futur".

<i>Protagonisme titular</i>	<i>Nombre de peces</i>
Euskadi	75
Galícia	45
Catalunya	4

Aquesta pràctica la trobem tant a mitjans catalans com estatals. Els dos diaris que més l'usen són El País (en 38 titulars el protagonisme és de Galícia o Euskadi) i La Vanguardia (en 24 titulars).

4.2. FORMACIONS POLÍTiques I ALTRES ORGANITZACIONS DIVERSES

<i>Protagonisme titular</i>	<i>Nombre de peces</i>
PP	47
PNB	37
PSOE	34
Ciudadanos	20
EH-BILDU	16
En Marea	14
PSE	13
Podemos	13
ETA	11
PSdG	8
Podemos-Euskadi	5
UPyD	5
Govern espanyol	5
BNG	3
Govern català	3
Albertzales	2
Junts pel Sí	2
Presos d'ETA	2
VOX	2
Front d'esquerres	1
Batasuna	1
ANC	1
UDC	1
CCOO	1
UGT	1
UPTA	1
Junta Electoral	1
Ongi Etorri	1
Democràcia Ourensana	1

Fins a 252 vegades el protagonisme del titular rau en una o diverses organitzacions. En la immensa majoria dels casos són organismes oficials, però en algunes ocasions són noms genèrics per referir-se a un col·lectiu de persones o d'entitats, i per la seva rellevància els hem recollit. És el cas d'"abertzales", "front d'esquerres" i "presos d'ETA".

La majoria de protagonistes són partits polítics, però també hi ha algunes institucions públiques (govern espanyol, govern català i junta electoral).

El partit que més apareix als titulars és el **PP**: fins a 47 vegades del total de 453 peces, és a dir, en més d'un 10%. Cal tenir en compte que el PP apareix sempre amb les sigles genèriques als titulars, tant si es refereix al PP estatal com al PP de Galícia o al PP d'Euskadi.

El **PSOE**, en canvi, apareix tant amb la designació estatal com amb les denominacions de cada nació on fa campanya: PSE i PSdG. Per tant, amb el nom de PSOE amb 34 aparicions se situa com el tercer partit que apareix més als titulars, per darrere del PNB (surt 37 vegades), però en canvi si li sumem les vegades que apareix el PSE i el PSdG s'enfila fins la primera posició amb 58 vegades com a protagonista dels titulars (figura en un 12.8% de les peces).

Crida l'atenció que **Ciudadanos**, una formació que fins als comicis del 27S no tenia diputats ni a la cambra basca ni a la gallega, sigui el quart partit amb més presència als titulars (20 vegades). Fins i tot se situa molt per davant de **Podemos**, que a nivell estatal té més vots i escons que Ciudadanos, però que li queda per darrere en presència als titulars (13 vegades sol, 18 si li sumem Podemos Euskadi). Aquesta presència tant intensiva de Ciudadanos comparat amb la seva presència a les institucions basques i gallegues és molt més accentuada als mitjans estatals que no pas als catalans, on pràcticament només ELMón.cat li fa atenció.

Pel que fa als **partits bascos**, el PNB té molta més presència que tota la resta. Així, el partit que ja ostentava el govern apareix en 37 titulars, seguit d'EH-Bildu (16 vegades), el PSE (13) i Podemos-Euskadi (5). A més, UPyD, tot i que no es presentava, surt en tants titulars com Podemos-Euskadi (5 vegades), pràcticament totes en mitjans estatals i relacionat directament amb Ciudadanos. En relació a la campanya basca però més enllà de les formacions electorals, hi ha fins a 11 titulars en què hi apareix ETA. A més, trobem dos titulars on els presos d'ETA són protagonistes (un d'El Periódico i un de l'ABC), dos altres en què el protagonisme se l'emporta el genèric "abertzales", dos més en què la formació VOX té protagonisme, i fins i tot el diari ABC fa aparèixer Batasuna (formació il·legalitzada fa anys) a un titular per referir-se a EH-Bildu. Finalment, hi ha un titular que es refereix a una formació que es diu Ongi Etorri.

En relació a les **formacions gallegues**, a banda de les ocasions en què el PP d'un titular es refereix al PP de Galícia, les altres formacions, per ordre de més a menys aparicions són: En Marea (14 vegades), PSdG (8) i BNG (3). En el tractament de la campanya gallega, crida l'atenció que cap d'elles ocupa els titulars de pràcticament cap mitjà català (l'extrem és En Marea, que no apareix a cap titular de cap diari català). En canvi, els que han fet un tractament més detallat i els donen protagonisme són els mitjans estatals. L'anècdota és la peça que parla d'un possible "front d'esquerres" com a protagonista del titular i la que parla de la formació Democràcia Ourensana.

A banda, trobem el govern espanyol com a protagonista de cinc titulars i al govern català de 3 titulars (en relació a una discrepància amb el PNB). També apareix Junts pel Sí en dues ocasions, l'ANC la trobem una vegada i també figura en un titular l'extinta UDC. Finalment, els

sindicats estatals (CCOO i UGT) comparteixen un titular i també l'associació empresarial UPTA surt en un titular.

4.3. PERSONES

<i>Protagonisme titular</i>	<i>Nombre de peces</i>
Alberto Núñez Feijóo	60
Mariano Rajoy	53
Pedro Sánchez	40
Iñigo Urkullu	35
Albert Rivera	21
Arnaldo Otegi	17
Alfonso Alonso	13
Pablo Iglesias	8
Ada Colau	6
Iñigo Errejón	6
Pili Zabala	6
Fernando Savater	5
José Manuel García-Margallo	3
Xoaquín Fernández Leiceaga (PsdG)	3
Anna Gabriel	3
Artur Mas	2
Carles Puigdemont	2
Luis Villares (En Marea)	2
Ana Pontón (BNG)	2
Xosé Manuel Beiras	2
José Luís Rodríguez Zapatero	2
Alfredo Pérez Rubalcaba	2
Yoyes	2
Cristina Losada (C's Galícia)	2
Juan José Ibarretxe	1
Andoni Ortuzar (president PNB)	1
Sabino Arana	1
Nicolás de Miguel (C's Euskadi)	1
Abel Caballero (alcalde PsdG)	1
Rafael Catalá	1

Felipe González	1
Cristina Cifuentes	1
Idoia Mendia (PSE)	1
Manuel Fraga	1
Antón Reixa	1
Anton Losada	1
Manuel Rivas	1
Mario Iceta, bisbe de Bilbao	1
Gabriel Rufián	1
Inés Arrimadas	1
David Fernández	1
Joan Tardà	1
Miquel Roca	1
Suso del Toro	1
Saez de Santamaría	1
Jesús Eguiguren	1

La persona que més apareix als titulars és Alberto Núñez Feijóo, el president gallec que repetia com a candidat del PP a les eleccions autonòmiques. En total, apareix en 60 titulars (13,24% de totes les peces). **En canvi, el president basc, Íñigo Urkullu**, que totes les enquestes també donaven com a vencedor a les eleccions d'Euskadi, **apareix poc més de la meitat dels cops que Feijóo**: 35 vegades.

No massa lluny trobem Mariano Rajoy (53 vegades) i Pedro Sánchez (40 vegades). Això mostra la **gran presència que van tenir els dos principals polítics espanyols a les dues campanyes electorals autonòmiques**. En conseqüència les notícies que en recollien les declaracions tenien una perspectiva estatal.

És interessant fixar-se únicament en la presència d'aquests líders polítics **a la premsa catalana**, ja que **és Mariano Rajoy qui apareix a més titulars** (17 vegades), seguit d'Urkullu (14 vegades) i no és fins la tercera posició que trobem Feijóo (10 vegades), empatat amb Sánchez (10 vegades).

En el rànquing global després ja se situa **Albert Rivera** (21 vegades), que, com ja passava amb els respectius partits, **torna a tenir molta més presència als titulars que Pablo Iglesias** (només 8 vegades), tot i que té menys vots i escons a nivell estatal.

Pel que fa als **polítics bascos**, Urkullu (35 titulars) és seguit d'Arnaldo Otegi (apareix en 18 titulars), que té molta més presència a la premsa estatal que a la catalana (a excepció de Vilaweb, que li dedica 4 titulars). Després trobem Alfonso Alonso, el candidat del PP basc (13 titulars); Pili Zabala, candidata d'Elkarrekin-Podemos (6 vegades), i en una única ocasió tant la candidata del PSE, Idoia Mendia, com el de Ciudadanos, Nicolás de Miguel. Aquests quatre

darrers candidats apareixen sobretot en titulars de la premsa estatal, a la catalana ho fan anecdòticament.

En el cas dels **polítics gallecs** encara hi ha més desigualtat. Mentre que Feijóo apareix en 60 titulars, la resta de candidats gairebé no apareixen. Així, Xoaquín Fernández Leiceaga, candidat del PsdG, només figura a 3 titulars, mentre que la resta ho fan només 2 vegades cada un: Luis Villares, candidat d'En Marea; la candidata del BNG, Ana Pontón, i Cristina Losada, de Ciudadanos. Cap d'ells apareix pràcticament a cap mitjà català, i són només els mitjans estatals els que en parlen.

La resta de persones que apareixen més d'una vegada als titulars són molt variades. Són sobretot polítics de fora Galícia i Euskadi que hi han anat a fer campanya o que algú referencia. Destaquen Ada Colau, l'alcalde de Barcelona, i Iñigo Errejón, diputat de Podemos, que apareixen cadascun en 6 titulars. Colau apareix tant en diaris catalans com espanyols, mentre que Errejón únicament en mitjans estatals. A continuació, el ministre García-Margallo i la diputada de la CUP Anna Gabriel protagonitzen cadascun 3 titulars (en tots dos casos, a una peça catalana i en dues estatals). Amb 2 aparicions hi ha el president català Carles Puigdemont, l'expresident Artur Mas, l'expresident espanyol José Luis Rodríguez Zapatero i l'exsecretari general del PSOE Alfredo Pérez Rubalcaba.

Finalment, hi ha tres persones que protagonitzen titulars i que són basques o gallegues però no es presenten a les eleccions. El que té més pes és el filòsof Fernando Savater (5 vegades), que hi surt pel suport que dóna a Ciudadanos a Euskadi; seguit de l'històric polític gallec Xosé Manuel Beiras (2 titulars). Finalment, dos titulars estan dedicats a Yoyes, la històrica militant d'ETA, coincidint amb la data en què l'organització armada la va matar.

La resta de persones que protagonitzen titulars ho fan només una vegada. Es tracta principalment de polítics. Per distribució territorial, n'hi ha sis de gallecs (sobretot apareixen a ElMón.cat), cinc de bascos (la majoria en mitjans espanyols), cinc de catalans (principalment en parla Vilaweb) i quatre d'espanyols (sobretot en diaris estatals).

5. El conflicte bas: mal tancat i ara invisibilitzat

Presència del conflicte nacional basc

<i>Diari</i>	<i>Notícies que fan alguna referència al conflicte basc</i>	<i>Notícies en què el conflicte basc és el protagonista</i>
La Vanguardia	4	1
El Periódico	2	2
El Punt Avui	1	0
Nació Digital	0	0
Vilaweb	2	1
Món.cat	3	3
TOTAL CATALANS:	12	7

El País	12	6
El Mundo	4	2
ABC	4	3
El Economista	2	2
Público.es	4	3
El Español	7	7
TOTAL ESPANYOLS:	33	23
TOTAL	45	30

De les 217 peces estudiades que informen específicament sobre les eleccions basques, 45 fan alguna referència al conflicte basc, és a dir, el 20%. De totes maneres, el tractament és desigual: n'hi ha una quinzena en què només apareix alguna referència dins del text, mentre que a 30 de les peces el conflicte és tema principal al titular i al text. La proporció es manté similar tant en les notícies dels mitjans catalans com als espanyols.

El País és el diari que de llarg dedica més notícies al conflicte basc: en total en parla a 12 peces. Per darrere trobem el digital El Español (7 peces) i ja més enrere La Vanguardia, l'ABC, El Mundo i Público.es que dediquen cadascun 4 peces al conflicte.

5.1. TITULARS DE LES NOTÍCIES QUE FAN ALGUNA REFERÈNCIA AL CONFLICTE:

LA VANGUARDIA:

- "Discrepàncies entre abertzales"
- "Mirades catalanes cap a Euskadi"
- "Envellir en pau"
- "Independentistes sense independència"

EL PERIÓDICO:

- "La campanya dels presos"
- "Catalunya Ràdio entrevista un excap etarra no penedit"

EL PUNT AVUI:

- "El dret a decidir acapara el debat dels candidats al País Basc"

VILAWEB:

- "Urkullu afirma que 'és de Justícia que ETA procedeixi al seu desarmament com més aviat'"
- "Otegi: 'Un Junts pel Sí a la basca triomfaria a les eleccions'"

MÓN.CAT:

- "Mario Iceta, bisbe de Bilbao: "El perdó no anul·la l'exigència de justícia i de veritat""
- "Euskadi consolida la pau en una illa de societat del benestar"
- "Una pau sense pietat ni perdó"

EL PAÍS:

- "Una campaña monotema"
- "Lo que se juega, ya sin dramatismo"
- "Cabezas llenas de musgo"
- "El 'oasis vasco'"
- "El relax de vivir desclasificados"
- "Zabala: «Tan importante es el desarme de ETA como el desarme social»"
- "Un pasado sin resolver"
- "Otegi atribuye la paz en el País Vasco a la izquierda «abertzale»"
- "Urkullu: «Es imposible que hoy un Estado se pueda declarar independiente»"
- "De la coexistencia a la convivencia"
- "La memoria aún incómoda de Yoyes"
- "ETA, según quién cuente la película"

EL MUNDO:

- "Bildu confía en el ala dura para relevar a Otegi"
- "La segunda batalla jurídica de Otegi"
- "Alonso rectifica y traslada su «afecto» a Pili Zabala"
- "Mondragón, el feudo en la que EH Bildu se desangra"

ABC:

- "Los presos de ETA, en campaña"
- "Un etarra es recibido con honores en el Ayuntamiento del PNV"
- "Cuando Emilio vuelva a Lazcano"
- "«Guirnaldo» y la cuarta provincia"

EL ECONOMISTA:

- "El tenso silencio de Zabala tras la afirmación de Alonso: "Según la ley no eres víctima del terrorismo""
- "Urkullu impulsará un plan para gestionar el fin de ETA de modo "ordenado y con memoria""

PÚBLICO.ES:

- "Alfonso Alonso califica el asesinato del hermano de Pili Zabala como un "exceso""
- "Alfonso Alonso rectifica tras los cinco segundos más largos de su vida"
- "Vox boicotea un acto de Arnaldo Otegi"
- "Pilar Zabala: "Los que fomentan la desigualdad social tampoco respetan los derechos humanos""

EL ESPAÑOL:

- ""Alcalde, vamos a tener que matarte"... ¿tienen que pedir perdón los vascos?"
- "La "traidora" más incómoda de ETA: 30 años sin Yoyes"
- "El "teatro" que ETA prepara para alterar las elecciones vascas"
- "VOX se la devuelve a Otegi interrumpiendo su acto con una grabación de insultos proetarras"
- ""El fin de ETA': el documental que defiende que Eguiguren y Otegi acabaron con la banda"
- "La turbulenta historia de la canción proetarra que emociona a Errejón"

- "Así continúa el culto al etarra en el País Vasco en 10 escenas alarmantes"

5.2. ENFOCAMENT DE LES NOTÍCIES SOBRE EL CONFLICTE BASC

<i>Diari</i>	<i>Connotació</i>		
	<i>Negativa</i>	<i>Neutra</i>	<i>Positiva</i>
La Vanguardia	1	2	1
El Periódico	1	1	0
El Punt Avui	0	1	0
Nació Digital	0	0	0
Vilaweb	0	1	1
Món.cat	1	1	1
<i>TOTAL CATALANS:</i>	3	6	3
El País	4	3	5
El Mundo	2	1	1
ABC	2	2	0
El Economista	1	0	1
Público.es	1	2	1
El Español	6	1	0
<i>TOTAL ESPANYOLS:</i>	16	9	8
TOTAL	19	15	11

Més enllà de la quantitat de peces que els mitjans han dedicat al conflicte, hem analitzat des de quin punt de vista estan elaborats els titulars. Així, veiem que en aquest cas sí que hi ha diferència entre els mitjans catalans i espanyols: **la meitat de titulars dels catalans té una connotació neutra** (6 de les 12 peces que parlen del conflicte), mentre que de negatius només n'hi ha 3 i positius també 3; en canvi, **en el cas dels mitjans estatals, gairebé la meitat de titulars (16 de 33) tenen connotació negativa**, seguides de 9 de neutres i 8 de positives. De totes maneres, si posem la lupa sobre els mitjans estatals, veiem que n'hi ha un, El Español, que fa decantar especialment la balança amb 6 titulars amb connotació negativa.

També és rellevant assenyalar que la paraula "pau" només apareix en tres titulars (un de La Vanguardia i dos del Món.cat).

Hem inclòs com a titulars que tenen connotació negativa els que contenen termes com: "discrepàncies", "no penedit", "boicot", "*culto etarra*", "*incòmoda*", "*turbulenta*" o "*teatro de ETA*". En canvi, amb connotació positiva hem contemplat titulars que tenen expressions com: "pau", "*sin dramatismo*", "*convivencia*", "*desarme*", "*oasis*", "*rectifica*" o "*relax*". Finalment, per titulars neutres entenem els que són simplement descriptius o que contenen expressions que

no és clar que siguin positives ni negatives.

6. La llengua només interessa si hi ha polèmica

Presència de temes lingüístics en campanya

<i>Diari</i>	<i>Notícies sobre la llengua</i>	<i>Sobre l'euskera</i>	<i>Sobre el gallec</i>
La Vanguardia	2	1	1
El Periódico	0	0	0
El Punt Avui	0	0	0
Nació Digital	0	0	0
Vilaweb	1	1	0
Món.cat	2	0	2
<i>TOTAL CATALANS:</i>	5	2	3
El País	0	0	0
El Mundo	0	0	0
ABC	1	1	0
El Economista	0	0	0
Público.es	1	0	1
El Español	1	1	0
<i>TOTAL ESPANYOLS:</i>	3	2	1
TOTAL	8	4	4

Del total de notícies, n'hi ha vuit que estan dedicades a parlar sobre la situació de les llengües pròpies dels territoris on fan campanya electoral, de les quals cinc les publiquen mitjans catalans i tres mitjans espanyols. D'aquestes notícies, quatre són sobre el basc i quatre sobre el gallec.

Pel que fa a la temàtica, només una se centra en la salut de la llengua (una sobre l'euskera), mentre que la resta es refereixen a temes polèmics relacionats amb l'ús en campanya del basc o del gallec.

6.1. TITULARS DE LES NOTÍCIES SOBRE LA LLENGUA

LA VANGUARDIA:

- Euskera y política: material sensible
- El gallec i l'efecte taronja

VILAWEB:

- Fort atac a l'èuscar dels socialistes bascs i el PP en plena campanya electoral

MÓN.CAT:

- El bilingüisme de C's fa estralls a Galícia
- Les hores més baixes del gallec a les escoles

ABC:

- El PNV exigirá hablar euskera a todos los altos cargos de la Administración vasca

PÚBLICO.ES:

- Feijóo aboga por fomentar el inglés en Galicia para atender mejor a los turistas que se bajan de los cruceros

EL ESPAÑOL:

- El vídeo del PSE-EE sobre el euskera que irrita a los nacionalistas vascos

mèdia.cat
observatori crític dels mitjans